

LISTEK.

Gg. pisateljem in založnikom knjig, katere so nam poslali na ogled in oceno, si usojamo sporočiti, da smo o večini poslanih novosti že za to številko napisali, oziroma prejeli ocene (n. pr. o knjigah družbe sv. Mohorja, o Schreinerjevi — Bezjakovi vadnici i. dr.), toda radi pretesnega prostora smo jih morali odložiti za prihodnje leto. Vljudno prosimo, naj se to s potrpljenjem vzame na znanje.

Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1898. Izmed letošnjih knjig »dr. sv. Mohorja« nam zlasti ugaja »koledar«; da, tako zadovoljil, kakor letošnji, nas še ni nobeden njegovih prednikov, in iskreno nas veseli, da moremo o njem v obče izreči le pohvalno in priznalno sodbo.

Petdesetletnici vladarstva, katero bode obhajal prihodnje leto naš cesar, je posvečena kratka spomenica iz peresa prof. Apiha. Evg. Lampé pa podaje iz istega razloga zgodovino avstrijske himne ter zelo zanimiv vpored raznih slovenskih »cesarskih« pesmi in njih inačic. — Dočim se je s tema spisoma ustreglo avstrijski zavednosti zvestega našega naroda, se krepi z mnogimi drugimi primernimi sestavki tudi narodno navdušenje. In baš to smer z veseljem pozdravljamo; saj je prepotrebna v sedanjih kritičnih odnošajih, in gotovo se nikjer ne more uspešneje gojiti in boljšega sadu obroditi, nego v knjigah »družbe sv. M.«, ki v toliko tisočih izvodih romajo po slovenski zemlji.

»Vmeščanje koroških knezov na Gosposvetskem polju« (spisal prof. Scheinigg) naj nam v spomin kliče slavno preteklost, — »Slovenski pevci na Dunaju« (spisal prof. A. Štritof) pa oznanja tudi preprostemu narodu, koliko priznanja si je slovenska pesem pridobila v avstrijski prestolnici. — »Irenej Friderik Baraga« (spisal J. Benkovič) nas ob stoletnici njegovega rojstva spominja obilih zaslug tega najslavnejšega slovenskega misijonarja. — »Andrej baron Čehovin« (spisal J. Leban) kaže, koliko čast in veljavo je dosegel pogumni slovenski vojak. — »Zlatomašnik Frančišek Lavrenčič« pa je spomenik, katerega je vrlemu vojaškemu duhovniku postavil vrli slovenski častnik Fridolin Kavčič. — »Kanonik Karol Klun« (spisal Kromar) podaje življenje in delovanje tega zaslužnega slovenskega politika. — Životopisi so res jako primerno berilo prostemu narodu; seznanjajo ga s slavnimi njegovimi rojaki, ga izpodbujajo k spoštovanju in hvaležnosti do zaslužnih mož, krepe narodno zavest in narodni ponos. Zlasti želimo, da bi tudi v bodoče »koledar« donášal vedno nekaj životopisov, enako srečno izbranih kakor letos.

Poleg tega je v »koledarju« tudi životopis dveh umrlih nadvojvod, ki se stavljata slovenski mladini v zgled.

Dalje nam podaje »koledar« dve povesti. Prva »Za brata« (spisal dr. J. E. Krek) — razodeva nekoliko preveč jasno svojo tendencijo ter riše ljudi le preveč kot angelje, ali kot hudiče, da bi nam mogla povsem ugoditi; druga — »Kako se je rajni Smolnikar trmoglavosti odvadil« (spisal Žaljski) — je pa vendar preveč »ravbarska« in tudi v jeziku in tehniki zaostaja za drugimi spisi.